

Cinstirea părinților: o poruncă învechită?

Dr. TEOFIL CHICHINEȘDI
Prezbiter în Biserica
Penticostală Săcuieni,
Județul Bihor

Noi credem că cea de-a cincea poruncă a Decalogului își păstrează actualitatea și în zilele noastre. Cu toate acestea, unii o consideră învechită și nu îi mai acordă nici atenție, nici împlinire. În cele ce urmează, dorim să argumentăm, prin prisma Scripturii, importanța ei pentru fiecare generație.

Porunca a cincea face parte din cea de-a doua tablă a legii, care tratează modul în care oamenii se relaționează între ei. Dumnezeu a fixat un rang în mediul familiei, iar poporul evreu trebuia să prețuiască acest rang de autoritate. Conform acestei porunci, tatăl și mama sunt puși pe aceeași poziție (mai ales că în *Lev. 19:3* tatăl e amintit al doilea). Baza acestei cerințe ar fi întipărirea chipului divin în părinți, ca de altfel, în fiecare om, și obligația copiilor de a-i privi în acest fel (Alec Motyer, *The Message of Exodus. The Days of our Pilgrimage*).

A cinsti – semnificații

Verbul „a cinsti” (în ebr. כָּבֹד, *kābôd*) poate fi tradus și prin „glorie” sau „cu greutate”. Deci „a onora pe cineva în contextul israelit însemna a-l considera vrednic și de valoare” (Jay W. Marshall, *Decalogue*, p.176). În Septuaginta, verbul folosit pentru „a onora” este *timao*, care se referă la valoarea unei persoane sau a unui obiect (Clifton J. Allen, *The Broadman Bible Commentary*, p. 398). Conform acestei traduceri, porunca ar cere prețuirea părinților. A onora părinții se referă la: „a-i prețui, a le purta de grijă, a le arăta afecțiune, a le arăta respect sau a avea reverență față de ei” (Frank E. Gaebelin, *The Expositor's Bible Commentary*, p.424). Verbul *kābôd* e pus de-a lungul Scripturii în legătură cu „ceea ce este important sau substanțial (Fac. 13:2; Ezech. 27:25), serios, (Fac. 18:20; Is. 24:20), cu demnitate și care posedă statut (Iov 14:21; 2 Sam. 6:20)” (Alec Motyer, *op.cit.*). A onora poate fi înțeles și prin „a prețui foarte mult”, prin „a arăta respect” sau prin „a glorifica și a înălța” (Brevard S. Childs, *The Book of Exodus. A Critical, Theological Commentary*, p.418).

Dumnezeu acordă o mare importanță cinstirii părinților, căci în *Levitic 19:3* această indicație pare a ocupa același loc cu porunca referitoare la Sabat. Mai mult, în loc de verbul „a onora” aici apare verbul „a se teme” (תִּירָא). Dacă față de oameni, în general, ni se cere să arătăm dragoste, față de părinți trebuie să manifestăm respect și teamă (C.F. Keil și F. Delitzsch, *Commentary on the Old Testament. The Pentateuch*).

A cincea poruncă cuprinde formularea „Domnul Dumnezeul tău”, prin aceasta Dumnezeu făcând din problema cinstirii părinților o chestiune care Îl privește în mod direct (Willem Hendrik Gispen, *The Bible Student's Commentary*). John Durham afirmă că după cum „relația cu YHWH este începutul Legământului, așa această relație este înce-

putul societății, punctul inevitabil de pornire pentru orice relație umană” (John I. Durham, *Word Biblical Commentary. Exodus*, p.290).

Responsabilitățile părinților

Înainte de a vorbi despre datoriile copiilor față de părinți, e drept să amintim și despre datoriile părinților față de copii. Respectul cuvenit ascendenților trebuie cultivat în caracterul descendenților printr-o continuă educație din partea părinților, începând chiar din fașă (Cornelius Greising, *Decalogul și Crucea*). În familie se învață „cei șapte ani de acasă”, or dacă părinții și-ar îndeplini cu onoare această datorie, mulți copii ar evita încălcarea celorlalte porunci din Decalog. S-a constatat în urma unor cercetări vis-a-vis de familie, că în genere cine respectă această poruncă are mai puține șanse să intre în categoria persoanelor vicioase (Ida Schottek, *Vechiul Testament. Adevăruri eterne*).

Rolul părinților în creșterea și educația copiilor este extrem de important, deoarece este vorba despre cea mai nobilă datorie încredințată părinților, un privilegiu de a forma copiii cu un caracter sănătos (Phil McGraw, *Familia mai presus de orice*).

Unii se întrebă dacă e logic ca părinții ce trăiesc o viață imorală să pretindă cinstire din partea copiilor lor. Pot învăța ei bunele maniere de la astfel de părinți? Răspunsul acestora e că este imposibil ca într-un mediu dezorganizat copiii să-și mai poată respecta părinții (Abd-Ru-Shin, *Cele Zece Porunci ale Tatălui Nostru*).

Pe de altă parte, porunca nu condiționează cinstirea părinților de vreun merit al acestora, ci stabilește o regulă pozitivă, bazată doar pe calitatea de „tată” și „mamă”. Astfel, respectul copiilor nu trebuie câștigat (James K. Bruckner, *New International Biblical Commentary. Exodus*). Cinstea acordată părinților este o datorie pe care copiii trebuie s-o achite ca recunoștință față de cei ce i-au adus la viață, respectul necesită acordat mai presus de calitățile ori de defectele părinților (Michel Kubler, *Mic îndreptar de credință*).

Analizând cele două puncte de vedere expuse, noi credem că părinții ar trebui respectați pentru simpla lor calitate de părinți. Când vine vorba de ascultare, însă, lucrurile se schimbă. Vor fi unele lucruri bune în care pot să dea ascultare, dar în același timp vor trebui să tranșeze bine de unde până unde ascultă și unde intervine decizia lor.

Moduri de cinstire a părinților

Ascultarea de părinți se manifestă diferit în funcție de etapele vieții. Astfel, în *copilărie*, ascultarea trebuie să fie deplină (cu unele excepții, pe care le vom discuta mai târziu), așa cum găsim scris în *Coloseni 3:20*: «Copii, ascultați de părinții voștri în toate lucrurile, căci lucrul acesta place Domnului».

„Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, pentru ca să îți se lungească zilele în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău” (Exodul 20.12)